

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 26 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
27 серпня 2024 р., протокол № 08

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна теорія»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок» освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
26 серпня 2024 р., протокол № 08

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

 Олександр ПЕТРУК

Розробник:

д.е.н., доц. кафедри фінансів та цифрової економіки УЩАПОВСЬКИЙ Юрій

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 26 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 08.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 3,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
56 год.	106 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 12 % аудиторних занять, 88 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування системних знань в галузі сучасної економічної теорії щодо ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні потреб людини.

Завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:
знати і розуміти

- основні поняття і закони економічної теорії та механізм функціонування ринкової економіки у площині ринкових структур досконалої і недосконалої конкуренції;

- основи функціонування ринків факторів виробництва: праці, капіталу, земельних ресурсів;

- основні макроекономічні показники функціонування національної економіки; умови макроекономічної рівноваги та наслідки її порушення.

вміти

- обґрунтовувати нові господарсько-організаційні форми економічного життя та знаходити найбільш адекватні форми розв'язання економічних суперечностей;

- характеризувати з точки зору економічної теорії явища і процеси господарського життя та використовувати набуті знання для функціонального аналізу загальноекономічної ситуації;

- використовуючи основні теоретичні економічні моделі, вирішувати гіпотетичні завдання, відповідати на виклики доби;

- вести на належному науково-теоретичному рівні економічну дискусію.

Зміст навчальної дисципліни скерований на формування таких **компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими таких

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 5

програмних результатів навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

ПРО7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПРО10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства

Тема 1. Людина у світі економіки (ЗК01, ЗК02, ЗК06, СК01, ПР01)

1. Економічна поведінка людини та мотивація праці
2. Характеристика основних моделей людини в економічній теорії
3. Предмет економічної теорії. Безмежність потреб людини та рідкісність ресурсів
4. Основні методи економічної теорії
5. Характеристика основних історичних етапів розвитку економічної науки

Тема 2. Основи суспільного виробництва (ЗК01, ЗК08, СК01, ПР01, ПР10)

1. Суспільне виробництво і багатство суспільства.
2. Основні стадії руху суспільного продукту: виробництво, обмін, розподіл, споживання.
3. Технологічний вибір в економіці. Крива виробничих можливостей.
4. Альтернативна вартість.
5. Господарські системи: спонтанний порядок та ієрархія.
6. Економічна теорія прав власності. Перелік Оноре.

Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки (ЗК01, ЗК08, СК01, СК05, ПР01)

1. Ринок та передумови його виникнення. Основні суб'єкти ринкової економіки.
2. Товар. Споживча та мінова цінність товару.
3. Суб'єктивна цінність блага: абстрактна і конкретна. Закон граничної корисності.
4. Теоретичний зміст синтезу теорій цінності Альфреда Маршалла.
5. Проходження, сутність та функції грошей.
6. Основні елементи ринкового механізму: ціна, попит і пропозиція, конкуренція.
7. Аналіз індивідуальних ринків: попит і пропозиція.
8. Еластичність попиту і пропозиції.
9. Попит і корисність. Теорія споживчого вибору.

Тема 4. Основні типи ринкових структур (ЗК01, ЗК06, СК01, ПР01)

1. Ринкове господарство і деперсоніфікований механізм цін. Найважливіші функції ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 7

2. Ринок досконалої конкуренції: основні характеристики:
 - а) витрати виробництва: види і динаміка;
 - б) рівновага фірми у короткостроковому періоді;
 - в) рівновага фірми у довготерміновому періоді;
 - г) надлишок виробника та споживача, взаємна корисність обміну.
3. Механізм ринку недосконалої конкуренції:
 - а) характеристика ринкових структур недосконалої конкуренції;
 - б) основні вступні перешкоди для входження в галузь;
 - в) цінова дискримінація;
 - г) втрати від недосконалої конкуренції;
 - д) антимонопольне законодавство.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 1. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність

Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів (ЗК01, ЗК02, СК01, ПР10)

1. Виробнича функція. Теорія граничної продуктивності факторів.
2. Праця як фактор виробництва. Ринок праці і заробітна плата.
3. Капітал як фактор виробництва. Ринок капіталу і процент.
4. Земля як фактор виробництва. Ринок земельних ресурсів і земельна рента.
5. Підприємництво і прибуток.

Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці (ЗК01, ЗК02, ЗК08, СК01, СК05, ПР07, ПР10)

1. Національна економіка: основні результати діяльності та їх вимірювання.
2. Система національних рахунків.
3. Невдачі ринку та необхідність державного регулювання.
4. Теорія суспільного вибору.
5. Державне регулювання економіки: основні інструменти.

Тема 7. Макроекономічна рівновага (ЗК01,ЗК06, СК01, ПР01, ПР10)

1. Класична теорія економічної рівноваги.
2. Макроекономічна рівновага у моделі «AD-AS».
3. Кейнсіанський макроекономічний аналіз.
4. Мультиплікатор.
5. Інфляційний і дефляційний розриви.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 26 / 8</i>

Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки (ЗК08, СК01, СК05, ПР01, ПР07, ПР10)

1. Економічний цикл: причини виникнення, характерні риси та періодичність.

2. Механізм поширення циклічних коливань: ефект мультиплікатора-акселератора.

3. Наслідки порушення макроекономічної рівноваги.

4. Роль держави в регулюванні економічних циклів: стабілізаційна політика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства								
Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	15	4	4	7	16	2	-	14
Тема 2. Основи суспільного виробництва	15	4	4	7	16	2	2	12
Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	15	4	4	7	14	-	-	14
Тема 4. Основні типи ринкових структур	14	4	3	7	14	-	-	14
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом змістовий модуль 1</i>	60	16	16	28	60	4	2	54
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1	60	16	16	28	60	4	2	54
МОДУЛЬ 2								
Змістовий модуль 1. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність								
Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	15	4	4	7	16	2	2	12
Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	15	4	4	7	16	2	2	12
Тема 7. Макроекономічна рівновага	15	4	4	7	14	-	-	14
Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	14	4	3	7	14	-	-	14
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом змістовий модуль 1</i>	60	16	16	28	60	4	4	52
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2	60	16	16	28	60	4	4	52
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	8	6	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 10

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства			
1	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	4	-
2	Тема 2. Основи суспільного виробництва	4	2
3	Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	4	-
4	Тема 4. Основні типи ринкових структур	3	-
	Модульний контроль 1	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		16	2
МОДУЛЬ 2			
Змістовий модуль 1. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність			
5	Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	4	2
6	Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	4	2
7	Тема 7. Макроекономічна рівновага	4	-
8	Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	3	-
	Модульний контроль 1	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		16	4
РАЗОМ		32	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства			
1	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії 1. Чому товари чи послуги можуть бути безкоштовними для окремих людей, але для суспільства ніколи не бувають безкоштовними? 2. Наведіть приклади раціональної поведінки індивіда в умовах закладу швидкого харчування (наприклад, McDonald's). Чи можемо ми стверджувати, що поведінка людини є завжди раціональною, а якщо ні, то які чинники її обмежують? 3. Наведіть приклади, що розкривають повну, обмежену (Г. Саймон) та органічну (Ф. Гайек) раціональність в економічній поведінці людини.	7	14

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 11

2	<p>Тема 2. Основи суспільного виробництва</p> <p>1. Яким чином поява нових продуктів змінює економічні потреби людини? Чому бажання більшості людей задовольнити власні потреби повною мірою є неможливим?</p> <p>2. Обґрунтуйте вибір суспільства на користь освіти чи на користь кримінального судочинства в умовах обмеженості ресурсів.</p> <p>3. Що таке економічні ресурси? На які категорії їх поділяють економісти? Чому ресурси також називають факторами виробництва?</p> <p>4. Чому гроші в економічній теорії не вважають капітальним ресурсом? Чому підприємницькі здібності є окремою від праці категорією економічного ресурсу? Які основні функції підприємця?</p> <p>5. Перегляньте таблицю виробничих можливостей випуску військової та цивільної продукції:</p> <table border="1" data-bbox="351 840 917 1064"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид продукції</th> <th colspan="5">Виробничі альтернативи</th> </tr> <tr> <th>A</th> <th>B</th> <th>C</th> <th>D</th> <th>E</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Автомобілі</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>6</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Керовані ракети</td> <td>30</td> <td>27</td> <td>21</td> <td>12</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p>а) подайте ці дані графічно. На яких конкретних припущеннях побудована ця крива виробничих можливостей?</p> <p>б) Коли економіка перебуває у точці С, які витрати виробництва одного додаткового автомобіля? Однієї додаткової ракети? Поясніть яким чином ця крива підтверджує закон зростання альтернативних витрат.</p> <p>в) Що повинно відбутися в економіці, щоб опинитися в певній визначеній точці на кривій виробничих можливостей?</p>	Вид продукції	Виробничі альтернативи					A	B	C	D	E	Автомобілі	0	2	4	6	8	Керовані ракети	30	27	21	12	0	7	12
Вид продукції	Виробничі альтернативи																									
	A	B	C	D	E																					
Автомобілі	0	2	4	6	8																					
Керовані ракети	30	27	21	12	0																					
3	<p>Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки</p> <p>1. Яким чином прибуток і смаки споживачів формують структуру випуску продукції у ринковій економіці?</p> <p>2. Який з елементів ринку спонукає використовувати економічні ресурси найефективніше?</p> <p>3. Які чинники в економіці спонукають конкурентні ринки до перерозподілу ресурсів?</p> <p>4. Чим визначається розподіл виробленого продукту в ринковій економіці?</p> <p>5. Які переваги має використання капіталу у процесі виробництва? Що розуміють під поняттям «поділ праці»? Які переваги спеціалізації при використанні людських і матеріальних ресурсів? Поясніть, чому необхідним наслідком спеціалізації є обмін?</p> <p>6. Розкрийте значення грошей як засобу обігу. «Гроші є єдиним товаром, який ні до чого не придатний, окрім як до того, щоб від нього позбутися»</p>	7	14																							

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 12

4	<p>Тема 4. Основні типи ринкових структур</p> <p>1. Продемонструйте на прикладах, у чому полягає відмінність між внутрішніми і зовнішніми витратами. Якими є внутрішні і зовнішні витрати навчання в університеті? Чому економісти вважають нормальний прибуток елементом витрат? Чи належить до витрат економічний прибуток?</p> <p>2. Чому у короткотривалому періоді усі витрати можна поділити на постійні і змінні? Визначте до якої категорії витрат належать такі види витрат:</p> <p>а) витрати на рекламу продукції; б) витрати на придбання палива; в) виплата відсотків за надану фірмі позику; г) плата за морські перевезення; д) виплата податку на нерухомість; е) страхові внески; є) витрати на заробітну плату робітників.</p>	7	14
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		28	54
МОДУЛЬ 2			
Змістовий модуль 1. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність			
5	<p>Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів</p> <p>1. Яким чином ринки визначають рівень доходу(норму прибутку) на капітал.</p> <p>2. Яким способом спів ставити платежі та витрати, що зроблені у різні терміни часу?</p> <p>3 Яким чином попит і пропозиція фіксують земельну ренту?</p> <p>4. Якими засобами і методами на ринках здійснюється перерозподіл не відтворюваних природних ресурсів?.</p> <p>5. З'ясувати зміст державного регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин.</p>	7	12
6	<p>Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці</p> <p>1. Розкрийте поняття «інституційна одиниця» та основні принципи побудови системи національних рахунків (СНР). Назвіть основні макроекономічні показники, що розраховуються у СНР.</p> <p>2. У чому полягає відмінність між валовим внутрішнім продуктом (ВВП) та валовим національним продуктом (ВНП)? Якщо резиденти даної країни заробляють закордоном більше, ніж іноземці заробляють у цій країні, то який показник вищий: ВНП чи ВВП?</p> <p>3. Яка різниця для обрахунку національного доходу між: а) вашим рішенням придбати українські меблі, а не польські? б) вашим рішенням оплатити працю вашої дружини (чоловіка) як найманої особи, і тим, що вона (він) будуть виконувати роботу задарма? в) фірмою, що купує автомобіль для службового користування, і фірмою, яка збільшує винагороду працівнику щоб він придбав собі автомобіль?</p>	7	12

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 13

	<p>4. У чому проявляються основні розбіжності між кейнсіанською і монетарною теоріями щодо державного регулювання економіки?</p> <p>5. Розкрийте і порівняйте концептуальні підходи Ентоні Даунса та Кеннета Ерроу в межах теорії суспільного вибору. Чи можна на підставі зроблених вченими висновків заперечувати чи відкидати необхідність державного втручання в економічні процеси?</p>		
7	<p>Тема 7. Макроекономічна рівновага</p> <p>1. У чому сутність «Кейнсіанського хреста» як моделі пояснення макроекономічної рівноваги на товарному ринку?</p> <p>2. Поясніть, чим відрізняються APC і MPC? Чому сума MPC і MPS дорівнює одиниці?</p> <p>3. У якому співвідношенні перебувають фактичний і рівноважний ВВП, коли заплановані інвестиції менші від заощаджень, а фактичні інвестиції їм дорівнюють?</p> <p>4. Чи вірно, що за допомогою «Кейнсіанського хреста» пояснюють механізм інфляції попиту, а модель «AD–AS» потрібна для аналізу інфляції витратів?</p>	7	14
8	<p>Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки</p> <p>1. Чи вплинув перехід від індустріальної до інформаційної доби на якісні характеристики класичного економічного циклу та на зміну періодичності його спадів та піднесень?</p> <p>2. Які з нижчеперелічених процесів належать до фази спаду, а які до фази піднесення:</p> <p>а) скорочення обсягів роздрібною продажі;</p> <p>б) зростання товарно-матеріальних запасів фірм;</p> <p>в) зростання приватних інвестицій;</p> <p>г) скорочення прибутків;</p> <p>ґ) зростання заощаджень;</p> <p>д) зростання податкових надходжень;</p> <p>е) зростання рівня цін;</p> <p>є) падіння курсу акцій;</p> <p>ж) зростання безробіття?</p> <p>Відповіді обґрунтуйте.</p> <p>3. Які з перерахованих явищ належать до неокласичного, а які до кейнсіанського тлумачення інфляції:</p> <p>а) знижено рівень оподаткування;</p> <p>б) домовленість про індексацію зарплати між профспілками і роботодавцями;</p> <p>в) збільшено норму банківських резервів комерційних банків;</p> <p>г) запропоновано продати облігації державного боргу?</p> <p>4. Чи можна стверджувати, що до тієї пори доки ми не заперечуємо високу інфляцію, ми можемо досягти такого низького рівня безробіття, якого тільки забажаємо? Для цього тільки слід збільшити попит на товари і послуги, наприклад, засобами його державного стимулювання?</p>	7	14
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		28	52
РАЗОМ		56	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 14

7. Індивідуальні завдання

Протягом семестру здобувачі в індивідуальному порядку готують доповіді (або пишуть реферати) з проблемних питань відповідної теми і виступають на семінарі (або надають підготовлені матеріали для перевірки викладачу).

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів

Результат навчання	Методи навчання
ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – інтерактивні методи навчання (мозковий штурм); – ситуаційний метод.
ПРО7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – інтерактивні методи навчання (мозковий штурм); – ситуаційний метод.
ПРО10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	– вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – ситуаційний метод.

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 15

Результат навчання	Методи контролю
<i>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
<i>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 16

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	< 20	< 20
2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій		
3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)		
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	5	5
Участь у дискусії	5	-
Виконання тестових завдань	5	10
Виконання завдань та задач	25	25
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 17

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 18

додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FХ	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Економія	Economics
2	Політична економія	Political economy
3	Принцип «laissez fair»	The principle of "laissez fair"
4	Класична школа	Classical school
5	Маргіналізм	Marginalism
6	Неокласики	Neoclassicism
7	Кейнсіанство	Keynesianism

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
8	Монетаризм	Monetarism
9	Економікс	Economics
10	Інституціоналізм	Institutionalism
11	Мікро- і макроекономіка	Micro- and macroeconomics
12	Предмет економічної теорії	Subject of economic theory
13	Проблема вибору	The problem of choice
14	Абстрагування	Abstraction
15	Економічні моделі	Economic models
16	Позитивний аналіз	Positive analysis
17	Нормативний аналіз	Normative analysis
18	Функціональний аналіз	Functional analysis
19	Виробництво	Production
20	Економіка	Economy
21	Праця як фактор виробництва	Labor as a factor of production
22	Капітал як фактор виробництва	Capital as a factor of production
23	Земля як фактор виробництва	Land as a factor of production
24	Підприємництво як фактор виробництва	Entrepreneurship as a factor of production
25	Потреби	Needs
26	Благо	Goods
27	Багатство	Wealth
28	Обмін, розподіл, споживання	Exchange, distribution, consumption
29	Ефективність у виробництві	Efficiency in production
30	Парето-ефективність	Pareto efficiency
31	Просте і розширене виробництво	Simple and expanded production
32	Економічне зростання	Economic growth
33	Обмеженість (рідкісність)	Limitedness (scarcity)
34	Альтернативність використання ресурсів (технологічний вибір)	Alternativeness of resource use (technological choice)
35	Крива трансформації	Transformation curve
36	Альтернативна вартість	Opportunity cost
37	Ціна як альтернативна вартість	Price as an opportunity cost
38	Закон зростання додаткових витрат	The law of increasing additional costs
39	Закон спадної доходності	The law of diminishing returns
40	Економія на масштабі виробництва	Economics of scale production
41	Ринок	Market
42	Суб'єкти ринкового господарства	Subjects of a market economy
43	Порівняльні переваги	Comparative advantages
44	Економічна обособленість	Economic isolation
45	Економічні і неекономічні блага	Economic and non-economic goods
46	Товар	Goods
47	Споживча і мінова вартість	Consumer and exchange value

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 20

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
48	Вартість (цінність)	Cost (value)
49	Корисність і гранична корисність	Utility and marginal utility
50	Ліквідність товару	Liquidity of goods
51	Гроші як результат обміну	Money as a result of exchange
52	Ціна	Price
53	Гроші як ліквідність	Money as liquidity
54	Функції грошей	Functions of money
55	Металеві і паперові гроші	Metal and paper money
56	Безготівкові гроші	Non-cash money
57	Дискретні гроші	Discrete money
58	Гроші як скорочення транзакційних витрат	Money as a reduction in transaction costs
59	Ринковий механізм	Market mechanism
60	Попит	Demand
61	Пропозиція	Supply
62	Конкуренція	Competition
63	Крива попиту	Demand curve
64	Ефект доходу	Income effect
65	Ефект заміщення	Substitution effect
66	Крива пропозиції	Supply curve
67	Ціна рівноваги	Equilibrium price
68	Часткова рівновага	Partial equilibrium
69	Загальна рівновага	General equilibrium
70	Еластичність попиту	Elasticity of demand
71	Еластичність пропозиції	Elasticity of supply
72	Миттєва рівновага	Instantaneous equilibrium
73	Короткотермінова рівновага	Short-run equilibrium
74	Довготривала рівновага	Long-run equilibrium
75	Гранична корисність	Marginal utility
76	Споживча рівновага	Consumer equilibrium
77	Крива байдужості	Indifference curve
78	Бюджетна лінія	Budget line
79	Надлишок споживача	Surplus consumer
80	Альтернативні витрати	Opportunity costs
81	Постійні витрати	Fixed costs
82	Змінні витрати	Variable costs
83	Загальні витрати	Total costs
84	Середні витрати	Average costs
85	Гранична фірма	Marginal firm
86	Квазірента	Quasirent
87	Граничні витрати	Marginal costs

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 21

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
88	Граничний дохід	Marginal revenue
89	Рівновага фірми	Firm equilibrium
90	Надлишок виробника	Producer surplus
91	Зовнішні ефекти (екстерналії)	Externalities
92	Теорема Коуза	Coase theorem
93	Суспільні блага	Public goods
94	Недосконала конкуренція	Imperfect competition
95	Монополія	Monopoly
96	Олігополія	Oligopoly
97	Дуополія	Duopoly
98	Монополістична конкуренція з диференціацією продукту	Monopolistic competition with product differentiation
99	«Чиста» монополія	"Pure" monopoly
100	Вхідні бар'єри	Entry barriers
101	Індекс Лернера	Lerner index
102	Індекс Герфіндала	Herfindahl index
103	Нецінова конкуренція	Non-price competition
104	Лідерство в цінах	Price leadership
105	Монопсонія	Monopsony
106	Цінова дискримінація	Price discrimination
107	Суспільні втрати від монополізації	Social losses from monopolization
108	Продуктивність праці	Labor productivity
109	Основний і оборотний капітал	Fixed and circulating capital
110	Фізичне і моральне зношення основного капіталу	Physical and moral depreciation of fixed capital
111	Норма амортизації	Depreciation rate
112	Прискорена амортизація	Accelerated depreciation
113	Закон спадної віддачі	Law of diminishing returns
114	Виробнича функція	Production function
115	Граничний продукт у фізичному і грошовому виразі	Marginal product in physical and in monetary terms
116	Крива байдужості (ізокванта)	Indifference curve (isoquant)
117	Лінії рівних витрат (ізокости)	Equal cost lines (isocost)
118	Максимізація прибутку	Profit maximization
119	Заробітна плата як факторний дохід	Wages as factor income
120	Номінальні реальна заробітна плата	Nominal real wages
121	Попит на працю	Demand for labor
122	Пропозиція праці	Labor supply
123	Ефект заміщення і ефект доходу на ринку праці	Substitution effect and income effect in the labor market
124	Рівновага на ринку праці	Labor market equilibrium
125	Фрикційне, структурне і циклічне	Frictive, structural and cyclical

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 22

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
	безробіття	unemployment
126	Природний рівень безробіття	Natural rate of unemployment
127	Коефіцієнт Оукена	Ouken's coefficient
128	Суб'єкти попиту на капітал	Subjects of demand for capital
129	Суб'єкти пропозиції капіталу	Subjects of supply of capital
130	Чиста продуктивність капіталу	Pure productivity of capital
131	«Природна» норма проценту	"Natural" rate of interest
132	Рівень доходу на капітал	Level of income on capital
133	Спадна гранична продуктивність капіталу	Diminishing marginal productivity of capital
134	Процент як ціна рівноваги	Interest as equilibrium price
135	Номінальна і реальна ставки проценту	Nominal and real interest rates
136	Рентабельність інвестицій	Return on investment
137	Дисконтування	Discounting
138	Процент як факторний дохід і як витрати	Interest as factor income and as costs
139	Землекористування	Land use
140	Землеволодіння	Land ownership
141	Рента	Rent
142	Диференційна земельна рента	Differential land rent
143	Нееластичність пропозиції землі	Inelasticity of land supply
144	Граничний продукт праці у землеробстві	Marginal product of labor in agriculture
145	Виробничий попит на землю	Productive demand for land
146	Рента (орендна плата) як ціна рівноваги	Rent (rent) as an equilibrium price
147	Ціна землі як дисконтова на вартість	Land price as a discount to value
148	Бухгалтерський прибуток	Accounting profit
149	Економічний прибуток	Economic profit
150	Внутрішні і зовнішні витрати	Internal and external costs
151	Досконала конкуренція і нульовий економічний прибуток	Perfect competition and zero economic profit
152	Економічний прибуток і порушення досконалої конкуренції	Economic profit and violation of perfect competition
153	Невизначеність, ризик і прибуток	Uncertainty, risk and profit
154	Валовий національний продукт (ВНП)	Gross national product (GNP)
155	Валовий внутрішній продукт (ВВП)	Gross domestic product (GDP)
156	Методи розрахунку ВНП (ВВП) за доходами і видатками	Methods of calculating GNP (GDP) by income and expenditure
157	Додана вартість	Value added
158	Особисті споживчі витрати	Personal consumption expenditure
159	Валові приватні інвестиції	Gross private investment
160	Амортизація Державна закупівля товарів і послуг	Depreciation Government purchases of goods and services
161	Чистий експорт	Net exports

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 23

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
162	Непрямі податки на бізнес	Indirect taxes on business
163	Національний дохід і чистий національний продукт	National income and net national product
164	Особистий дохід	Personal income
165	Дохід після сплати податків	Income after taxes
166	Кругообіг доходів і видатків	Circular flow of income and expenditure
167	Номінальний і реальний ВВП (ВВП)	Nominal and real GNP (GDP)
168	Дефлятор	Deflator
169	Потенційний ВВП	Potential GDP
170	Система національних рахунків (СНР)	System of national accounts (SNR)
171	Теорія суспільного вибору	Public Choice Theory
172	Необхідність державного регулювання	Need for Government Regulation
173	Класична теорія економічної рівноваги	Classical Theory of Economic Equilibrium
174	Функція споживання	Consumption Function
175	Функція заощаджень	Savings Function
176	Гранична схильність до споживання (MPC)	Marginal Propensity to Consume (MPC)
177	Гранична схильність до заощаджень (MPS)	Marginal Propensity to Save (MPS)
178	Інвестиції	Investment
179	Заощадження	Savings
180	Модель «інвестиції-заощадження»	Investment-Savings Model
181	Крива «IS»	IS Curve
182	Сукупні видатки	Aggregate Expenditure
183	Модель «Національний дохід-сукупні видатки» («Кейнсіанський хрест»)	National Income-Aggregate Expenditure Model (Keynesian Cross)
184	Автономні інвестиції	Autonomous Investments
185	Похідні інвестиції	Derivative Investments
186	Мультиплікатор	Multiplier
187	Інфляційний і дефляційний розрив	Inflationary and Deflationary Gap
188	Парадокс ощадливості	Paradox of Thrift
189	Сукупний попит (AD)	Aggregate Demand (AD)
190	Сукупна пропозиція (AS)	Aggregate Supply (AS)
191	Економічний цикл	Business Cycle
192	Акселератор	Accelerator
193	Криза	Crisis
194	Структурні кризи	Structural Crises
195	Піднесення	Boom
196	Депресія	Depression
197	Теорії циклу (інтернальні та екстернальні)	Theories of the Cycle (Internal and External)
198	Стабілізаційна політика	Stabilization Policy

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 24

12. Рекомендована література

Основна література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін; за ред. С.М. Панчишина і П. І. Островерха. Л.: Апріорі, 2020. – 648 с.
2. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича; 9-те вид., доповн. – К.: Знання, 2014. – 740 с.
3. Економічна теорія: Політична економія: навч. посібник / За заг. ред. М.І. Зверькова. – Одеса: Атлант, 2014. – 338 с.
4. Круш П.В. Основи економічної теорії. Підручник. К.: Вид-во «Каравелла», 2023. – 448 с.
5. Ревак І.О., Кіржецький Ю.І., Кіржецька М.С., Мельник С.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Львів: Львівський держ. ун-т внут. справ, 2019. – 191 с.
6. Савченко А. Г. Макроекономіка: Підручник. – К.: КНЕУ, 2005. – 441 с.
7. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2014. – 416 с.

Допоміжна література

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі: Пер. з англ. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: Підручник. – К.: Вища школа, 2007 – 503 с.
3. Економічна енциклопедія: [у 3 т.] / Б.Д. Гаврилишин, С.В. Мочерний, О.А. Устенко та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 200-2002.
4. Економічна теорія: навч. посібник. Укл.: М.І.Колосінська, С.І.Белей, С.В.Бойда. – Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. – 200 с.
5. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка. Навч. Посібник / За ред. З.Г. Ватаманюка та О.З. Ватаманюка. – Львів: «Інтелект-Захід», 2008. – 540 с.
6. Економічна теорія: навч. посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М.В., Кічурчак, М.І. Терехух – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 335 с.
7. Економічна теорія: навч. посібник / В.П. Решетило, Г.В. Стадник, Н.В. Можайкіна та ін. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 290 с.
8. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В.М. Тарасевича. – К.: Знання, 2012. – 206 с.
9. Історія економіки та економічної думки: Навч. посібник / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
10. Макконел К.Р. Брю С.Л. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. У 2-х ч. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1997. – Ч.1.: Макроекономіка. – 671 с.; – 1999. – Ч.2.: Мікроекономіка. – 650 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 25

11. Макроекономіка. Мультимедійний навч. посібник / М. С, Бріль, О.М. Кліменко, М.А.Мащенко та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 705 с.

12. Основи економічної теорії: Підручник / За науковою ред. проф. Федоренка В.Г. – 2-е вид. перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2007. – 519 с.

13. Петруня Ю. Е., Задоя А.А. Основи экономической теории: Учебн. Пособие. – К: Знання, 2008 – 420 с.

14. Родіонова І. Ф. Макроекономіка та економічна політика. Підручник. – К.: Таксон, 1996. – 240 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Bloomberg Global Innovation Index 2017. URL: <https://www.bloomberg.com/graphics/2015-innovative-countries/>

Comparative advantage URL: http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Comparative_advantage.html

Fortune Global 500 List 2017. URL: http://fortune.com/global500/visualizations/?iid=recirc_g500landing-zone1

Network Readiness Index. URL: <http://reports.weforum.org/global-information-technology-report-2015/network-readiness-index/>

New protectionism URL: http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/New_protectionism.html

OECD. URL: <https://data.oecd.org/>

The atlas of economic complexity. URL: <http://atlas.cid.harvard.edu/>, <http://atlas.media.mit.edu/>

The Corruption Perceptions Index. URL: <https://www.transparency.org/research/cpi/overview>

The Global Innovation Index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2017-report>

The Logistics Performance Index. URL: <https://lpi.worldbank.org/>

The observatory of economic complexity URL: <https://oec.world/en>

Trading Economics. URL: <https://tradingeconomics.com/>

UNCTAD. URL: <http://unctad.org/en/Pages/themes.aspx>

UNdata. URL: <http://data.un.org/Default.aspx>

UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org/en/home#slideoutmenu>

UNIDO. URL: <http://www.unido.org>

Why do countries trade? URL: http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Why_do_countries_trade.html

1

Індекс глобалізації (KOF Globalization Index). URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05-05.01 /072.00.02/Б /0К2-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 26

<http://globalization.kof.ethz.ch/>

Індекс глобальної конкурентоспроможності. URL:

<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>

Індекс легкості ведення бізнесу. URL:

<http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2017>

Індекс людського розвитку. URL: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>

Рейтинг бюджетної прозорості. URL:

<http://survey.internationalbudget.org/#rankings>,

<http://www.internationalbudget.org/opening-budgets/open-budget-initiative/open-budget-survey/open-budget-survey-data-explorer/>

Рейтинг інвестиційної привабливості. URL: <https://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/>

Рейтинг недієздатності (вразливості) держави. URL:
<http://fundforpeace.org/fsi/>

Світова організація торгівлі (WTO). URL: <https://www.wto.org>

Світовий банк URL: <https://www.worldbank.org/ext/en/home>

ЦРУ. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html>.

Офіційний портал Верховної ради. URL: <http://rada.gov.ua/>

Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Всесвітній банк. URL: <http://www.worldbank.org/>

Сайт Міжнародної Торгівельної організації. URL: <http://www.wto.org/>

Організація Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР). URL:
<http://www.oecd.org/>

Організація Об'єднаних Націй ООН. URL: <https://www.un.org/en/our-work/documents>

Європейський союз. URL: <http://europa.eu/>

Міжнародний валютний фонд. URL: <http://www.imf.org>

Міжнародна організація праці. URL: <http://www.ilo.org>

Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс]
/ Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. URL:
http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/